Beantwoording schriftelijke vragen over de kennisgeving financiën van 31 maart 2020

Van de fracties van VVD, CDA, D66, LA, SP en GL hebben wij vragen ontvangen over de kennisgeving over de financiën van onze gemeente. In onderstaand overzicht geven wij onze antwoorden per fractie. Voor de duidelijkheid zijn de antwoorden in rood afgedrukt. Zoals eerder afgesproken, is er op 26 mei een informele bijeenkomst over de kennisgeving waarbij mondeling verder kan worden ingegaan op de vragen en de kennisgeving. Het college gaat ervan uit dat het hier vooral gaat over de financiële kant van de zaak en bereidt zich daar op voor. Wij stellen ons voor dat inhoudelijke vragen op een ander moment aan de orde komen, zoals ook het geval voor vragen over de Wmo, die op een extra politieke avond van 2 juni gesteld kunnen worden.

Graag willen wij nog benadrukken dat de kennisgeving van 31 maart het financiële perspectief van dat moment weergeeft. In de kennisgeving hadden we ook al vermeld dat we het niet uitgesloten achten dat er nog nieuwe ontwikkelingen richting de Voorjaarsnota te melden zouden zijn. Dat is ook het geval en de nieuwe ontwikkelingen zullen we op twee manieren verwerken: in de tussenrapportage en in de scenario's. In de tussenrapportage zullen we autonome ontwikkelingen weergeven met een financieel effect. Deze tussenrapportage zal de raad ook ter besluitvorming op 7 juli worden aangeboden. Het financiële effect van de tussenrapportage zal ook worden verwerkt in het raadsvoorstel dat ingaat op de mogelijkheden om het financiële gat te overbruggen. In dat raadsvoorstel zal een voorkeursscenario van het college worden opgenomen, met alternatieven in andere scenario's.

Voor wat betreft de financiële effecten van de coronacrisis, zijn in onze organisatie acties uitgezet om de kosten daarvan apart in beeld te krijgen en houden. Dit mede als onderbouwing van financiële claims bij rijk en provincie. Op dit moment hebben wij daarvan nog geen afgerond beeld. Zodra wij dat wel hebben, zullen we daarover de raad informeren.

Burgemeester en wethouders van Duiven

29-4-2020 - Vragen VVD Kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven

Alvorens te komen tot onze gedetailleerde vragen over de kennisgeving willen wij vooraf een aantal algemene opmerkingen benoemen.

We merken op dat de kennisgeving gaat over verschillende onderwerpen; De voorjaarsnota en begroting 2021, het is een soort tussenrapportage met een waarschuwing dat we een grote afwijking verwachten op het huidige begrotingsjaar en tot slot worden de gevolgen van de huidige crisis benoemd.

De VVD wil graag vasthouden aan de sluitende begroting in 2023 en de jaren erna. De VVD heeft een aantal randvoorwaarden als uitgangspunt:

- We moeten voorkomen dat we de geblokkeerde reserves aan moeten spreken.
- Iedereen draagt bij.
- Heroverwegen van (grote) investeringen.
- We moeten proberen de gemeenschapszin die in de huidige crisis is ontstaan vast te houden.
- Kostenbesparing gaat voor lastenverzwaring.

Verder vindt de VVD het belangrijk om inzicht te krijgen in de extra kosten die voortvloeien uit de maatregelen die genomen zijn tijdens de Coronacrisis. Zoals de het opschorten van de huur van gemeentelijk vastgoed, communicatie, opschorten van belasting en de extra capaciteit van de RSD. Ook zijn we benieuwd naar de inkomstenderving waar Corona de oorzaak van is.

Wij hebben over de genoemde onderwerpen de volgende vragen:

Het college benoemt in de kennisgeving Nieuwe ontwikkelingen: verdere tegenvallers en nieuwe investeringen. De VVD is benieuwd naar de noodzaak van de nieuwe investeringen en welke kosten zijn nog te beperken? Dit geldt ook voor de tegenvallers, welke zijn nog te beïnvloeden?
Antwoord:
In de aangehaalde paragraaf wordt een aantal posten genoemd. Daarvan is de enige investering waarover nog geen besluit is genomen de bouw van de twee nieuwe scholen. Wel is eind 2018 het Integraal Huisvestingsplan vastgesteld. De investering in de circulaire economie vanaf 2024 is het directe gevolg van het besluit van de gemeenteraad om de klimaatdoelen te halen in 2050 en de daarvoor benodigde middelen beschikbaar te stellen. Over de mogelijkheden de kosten in de jeugdzorg en Wmo te beperken bent u via verschillende documenten al geïnformeerd.

Er wordt ook gesproken over risico's die we al kenden, we hebben in Duiven een gemeenschappelijk probleem in het sociale domein. Het college geeft aan dat het niet zeker is dat de beoogde bezuinigingen worden gehaald.
Wij vragen ons af wat er nodig is om deze maatregelen tijdig te laten renderen.
Antwoord:
Het is een samenspel van meer regie op de werkwijze rond verwijzing naar jeugdhulp en op de eventueel benodigde aanvragen voor verlenging door de inzet van meer expertise aan de voorkant o.a. bij het Sociaal Loket. In combinatie met strakkere regie met ingang van 1 juli 2020 binnen de Inkoop van jeugdhulpvoorzieningen op de gecontracteerde zorgaanbieders. Het gaat hierbij om kwaliteit en rechtmatigheid, de inzet van passende jeugdhulp, afschaling van jeugdhulp wanneer dit mogelijk is, meer inzet op preventie, het bevorderen van samenwerking tussen zorgaanbieders met als doel wachtlijsten zoveel mogelijk te minimaliseren.

Corona-crisis
Het is niet zeker dat de bijdrage vanuit de centrale overheid de BBZ-regeling dekt, De VVD gaat ervan uit dat deze regeling de gemeente Duiven geen extra geld kost. Hoe gaat het college hiervoor zorgen?
Antwoord:
Wij zien dat de VNG hier boven op zit en het rijk deze belofte heeft gedaan. Wij blijven dit nauwgezet volgen en hebben ook al een gezamenlijke brief met de regio verzonden. Ook de provincie volgt dit nauwgezet en pleit voor het belang van de gemeenten.

Voor wat betreft het proces richting de voorjaarsnota en de begroting kunnen wij ons voorstellen dat de burgerbegroting met de daarbij behorende kosten heroverwogen worden. De VVD kan zich vinden in de voorkeur van het college met betrekking tot het proces richting de begroting.
Het college heeft in overweging hoe invulling te geven aan het raadsbesluit over de burgerbegroting uit 2019

29-4-2020 Vragen CDA over kennisgeving

1. Nieuwe aanbesteding groenonderhoud:
   a) Wat houdt "*op termijn zou dat tot een besparing moeten kunnen leiden*" in en waar moeten we dan aan denken/van uit gaan?
      Antwoord:
      Op dit moment werken we aan het in beeld brengen van de Basis (de basis in beeld). We brengen in beeld welk vigerend beleid we hebben, welk areaal we onderhouden en welke financiële middelen we daarvoor hebben. Wij verwachten na de zomervakantie hiermee naar de gemeenteraad te komen.
   b) Volgens de memo van het college d.d. 07-11-2019 zou in het 1e kwartaal van 2020 gestart worden met het traject om te komen tot integraal beleid op de openbare ruimte en dat de raad in dit proces zal worden meegenomen. Hoe verhoudt deze memo zich met de Kennisgeving d.d. 31-3-2020 over dit onderwerp?
      Antwoord:
      Het zijn twee verschillende dingen. Vanwege het aanbestedingen beleid moesten we het reguliere onderhoud opnieuw aanbesteden. Die uitkomst is nu bekend. Daarnaast is er een proces bezig om te komen tot nieuw integraal beleid voor de openbare ruimte. Daarin zal ook groen worden meegenomen.
   c) Bij het groenonderhoud wordt gesproken over een 'transformatie' waarbij de samenleving meer wordt ingeschakeld. Kan het college hier een toelichting op geven wat hiermee bedoeld wordt en op welke manier en termijn dit gaat spelen?
      Antwoord:
      Dat wordt verder vorm gegeven in het proces om te komen tot nieuw beleid openbare ruimte en is afhankelijk van de dialoog die we voeren met de samenleving en de kaders die de gemeenteraad mee gaat geven op basis van de uitkomsten van de Basis in Beeld.

2. Extra tekort jeugdzorg:
   a) Zie vraag bij punt 9 onder b. m.a.w. hoe realistisch zijn de kosten?
      Antwoord:
      Het is een inschatting op grond van ervaringscijfers van de inzet en de kosten van jeugdhulpvoorzieningen. Met daarbij de geschatte afname ervan bij een andere, nog meer nauwgezette, werkwijze bij verwijzing naar en verlenging van jeugdhulp.
   b) Graag ontvangt het CDA een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de jeugdzorg en WMO sinds het in werking treden van de decentralisatie. Uit dit overzicht zou in ieder geval ons inziens het jaarlijkse overschot dan wel tekort moeten blijken.
      Antwoord:
      overzicht Duiven sociaal domein 2015-2018

wmo	2015	2016	2017	2018
rijksbijdrage	€ 2.635.606	€ 2.949.703	€ 2.996.613	€ 3.214.861
uitgaven ZIN[1]/PGB[2]	€ -1.100.813	€ -1.053.624	€ -1.469.163	€ -1.714.527
diverse overige kosten[3]	€ -602.436	€ -655.510	€ -1.194.926	€ -947.927
saldo	**€ 932.357**	**€ 1.240.569**	**€ 332.524**	**€ 552.407**

[1] Zorg in Natura
[2] Persoonsgebonden Budget
[3] Het betreft hier organisatiekosten, waaronder uitvoeringskosten

jeugd	2015	2016	2017	2018
rijksbijdrage	€ 6.280.226	€ 5.463.989	€ 5.331.591	€ 5.147.770
uitgaven ZIN/PGB	€ -4.810.085	€ -4.801.104	€ -5.074.758	€ -7.186.922
diverse overige kosten	€ -688.806	€ -693.630	€ -495.148	€ -566.434
saldo	**€ 781.335**	**€ -30.745**	**€ -238.315**	**€ -2.605.586**

De hulpmiddelen (oude WVG) en HbH Hulp bij Huishouding ontbreken in dit overzicht want deze behoren niet bij de nieuwe taken sinds 2015.

c) Bij de risico's is aangegeven dat er vanaf 2020 een structurele ombuiging van € 500.000 is ingeboekt. Wat is de stand van zaken omtrent deze ombuiging?

Antwoord:

Het u bekende rapport van de taskforce jeugdzorg wordt nu geïmplementeerd in samenhang met bedrijfsvoeringsmaatregelen. Wij verwachten dat het in 2020 nog niet geheel lukt om het geraamde bedrag van € 500.000 te realiseren, maar dat dit vanaf 2021 wel lukt.

d) Is de gemeente in staat dit (tijdig) te monitoren?

Antwoord:

Er zijn met vaste regelmaat tot en met 2021 updates en evaluaties ingepland binnen de projectduur van "Jeugdhulp in de hand".

3. <u>Tekort WMO</u>:

a) Een kennisgeving op dit onderwerp is 07-04-2020 toegestuurd. In de hierbij behorende notitie worden twee voorstellen gedaan:

1. Vanwege de beperkte mogelijkheden stellen wij voor de indicatiestelling stringenter uit te gaan voeren gebaseerd op het Deens model en zoveel mogelijk HO-cliënten gebruik te laten maken van de algemene voorziening HO vanaf 1 juli 2020, wat op termijn tot een beperkte beheersbaarheid van kosten kan leiden.

2. Verder lijkt er geen andere mogelijkheid te zijn dan structureel bij te ramen. Op basis van de doorrekening 2019 structureel € 600.000,00 bij ramen en dit in de voorjaarsnota op te nemen.

Vraag:

Wat is de status van de twee voorstellen en zijn er nog specifieke maatregelen te verwachten om het tekort enigszins in positieve zin te kunnen beïnvloeden. Zo ja, waar moeten we dan aan denken en zo nee, wat is dan de verklaring hiervoor?

Antwoord:

Het college heeft inmiddels besloten om deze maatregelen vanaf 1 juli aanstaande door te voeren. Het zijn voorstellen die genomen kunnen worden om de kosten enigszins beheersbaar te houden. Dit zijn de enige reële maatregelen die genomen kunnen worden. Als er andere maatregelen waren hadden we ze benoemd in de notitie.

4. <u>Circulaire economie</u>

a) Welke consequentie heeft het niet beschikbaar stellen van het geld voor de circulaire economie vanaf 2024 en voor 2021-2023 (dus terugkomen op hetgeen we bij de voorjaarsnota 2019 besloten hebben)?

Antwoord:

Het ter beschikking gestelde bedrag (aandeel Duiven € 250.000,-) is benodigd om de doelstelling 'energieneutraal in 2050' te behalen en is gebaseerd op 'Energietransitie Duiven: programmatische aanpak' zoals deze in 2019 aan u gepresenteerd is en middels kennisgeving met u gedeeld is. Kortweg: als wij dit geld niet ter beschikking stellen, is de doelstelling 2050 naar de huidige inzichten niet haalbaar. Deze doelstelling is overigens niet langer een lokale

ambitie maar is inmiddels verankerd in de Klimaatwet en daarmee verworden tot een wettelijke plicht.

5. Investering in twee nieuwe scholen:

a) Dit vraagt een extra kapitaallast die zich opbouwt naar een bedrag van € 438K in 2024. Hoe verhoudt dit bedrag zich met de kennisgeving van het college d.d. 19-11-2019 waarin staat vermeld dat bij de twee nieuwe scholen geen/beperkte verzwarende financiële factoren aanwezig zijn?

Antwoord:

In de kennisgeving "Voortgang uitvoering IHP primair onderwijs" van 19-11-2019 wordt niet gesproken over financiën.

b) Kan per school worden aangewezen wat de kapitaallasten zijn en zo ja, dan graag de specificatie hiervan inclusief de bedragen die voor de grond zijn meegenomen. Zo niet, waarom kan dit dan niet?

Antwoord:

Veel meer kunnen we nog niet specificeren omdat de plannen nog in bewerking zijn.

c) Hoe kan het dat er nu een structurele last vanaf 2024 is voor twee nieuwe scholen terwijl bij het voorstel inzake het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs Duiven een extra structurele last van ongeveer € 574.000 werd voorzien voor alle scholen?

Antwoord:

Naast de investering in twee nieuwe scholen gaan we in het kader van 'frisse scholen' ook investeren in andere schoolgebouwen.

d) Is de extra last voor de twee nieuwe scholen inclusief de kapitaallast van de gezamenlijke boekwaarde van de drie te slopen scholen? Zo niet, zijn hier dan nog extra kosten in te verwachten?

Antwoord:

In de voorlopige berekeningen is nog geen rekening gehouden met de sloop. Bij sloop zal de resterende boekwaarde in 1 keer worden afgeschreven en deze waarde zal dan in dat jaar als verlies worden genomen. De kapitaallast die nu nog in onze ramingen zit gaat dan uit de boeken en zal een structureel voordeel opleveren.

e) Kan voor de twee nieuwe scholen per school een uitsplitsing worden gegeven van de kapitaallasten?

Antwoord:

We zijn in de laatste berekeningen uitgegaan van investeringen van € 5,8 mln. en € 4,8 mln. die in 40 jaar worden afgeschreven. Het is op dit moment nog heel lastig daar een rentepercentage aan te hangen vanwege de onzekerheden op de kapitaalmarkt.

f) Wat kost nieuwbouw c.q. wat bedragen de kapitaallasten als 'slechts' aan de minimale wettelijke eisen die gesteld worden aan nieuwe scholen wordt voldaan? Een uitsplitsing dus van de investering in een deel in verband met het wettelijk minimum en een deel met aanvullende wensen.

Antwoord:

Zoals al in het IHP is verwoord hanteert de gemeente Duiven voor wat betreft de bouwnormen (m2) de model huisvestingverordening (van de VNG), echter niet de daarbij genoemde normbedragen. Reden daarvoor is dat ze in de praktijk niet of nauwelijks toereikend zijn, en zeker niet in het licht van de huidige kwaliteitsnormen "frisse scholen B" en de duurzaamheidsambities. In de toekenning van de financiering zijn in Duiven in het verleden altijd de marktconforme bedragen gehanteerd. Een lijn die zich nu ook landelijk ontwikkelt. De in het IHP genoemde bedragen sluiten daarop aan en worden derhalve ook gehanteerd in de ramingen. Een nieuwe school bouwen die niet passend is bij de huidige kwaliteitsnormen en duurzaamheidsambities is geld weggooien en kost uiteindelijk meer omdat die nieuwe gebouwen later alsnog moeten worden aangepast. We zetten die nieuwe

onderwijsaccommodaties voor tientallen jaren neer. Daarbij komt nog dat de schoolbesturen de verantwoordelijkheid van het realiseren van een schoolgebouw tegen “slechts” de normbedragen niet zullen accepteren. Zij kunnen daar immers geen accommodatie voor realiseren en zelf investeren in een gebouw dat mogen ze niet, wegens het investeringsverbod. Zie voor de gehele onderbouwing verder het IHP daarin staat prachtig onderbouwd waarom we bepaalde keuzes hebben gemaakt, waar ook uw raad mee heeft ingestemd.

g) Is het mogelijk de investering te temporiseren dan wel helemaal te laten vervallen (dus geen nieuwbouw)?

Antwoord:

Uiteraard is dit mogelijk, de betreffende kredietvoorstellen komen nog naar de raad. Maar dit heeft vanzelfsprekend verregaande consequenties. Uw raad heeft met het vaststellen van het IHP primair onderwijs gekozen voor nieuwbouw voor zowel de Remigius als voor de combinatie Wereldwijzer/ Wiekslag. Ook is samen met de schoolbesturen het proces naar nieuwbouw al ingezet. Dit heeft inmiddels geleid tot voorkeurslocaties en de opdrachtverlening aan 2 bureaus die aan de slag zijn met een functioneel programma van eisen. Verder wordt er vanwege de keuze voor nieuwbouw door de schoolbesturen niet meer grootschalig geïnvesteerd in de bestaande accommodaties. De keuze voor nieuwbouw is via het IHP goed onderbouwd genomen. Daar nu op terugkomen ontslaat ons als gemeente niet aan de investeringsplicht in goede onderwijsvoorzieningen.

h) Heeft temporisering dan wel laten vervallen van nieuwbouw van de Remigius nog gevolgen voor het Woonpark (als onderdeel van het VCD)?

Antwoord:

In de kennisgeving “Voortgang Nieuwbouwlocaties” is onderstaande opgenomen:
Totdat er een besluit genomen wordt of basisschool Remigius definitief verhuist naar de door het college en schoolbestuur aangewezen voorkeurslocatie (grenzend aan het Liemersplein) staat VCD Woonpark on hold. Een mogelijke woningbouwontwikkeling op deze locatie is volgend op de mogelijke inpassing van een school.

i) Vindt er overleg plaats met de scholen over specifieke logistieke maatregelen die moeten worden genomen rondom coronavirus en onderwijs en zo ja, wat is de inhoud hiervan? Zo nee, is dit dan nog te verwachten?

De logistieke maatregelen die moeten worden genomen door de scholen i.v.m. het coronavirus, zijn een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De gemeente steunt waar nodig en onderhoudt contacten.

6. Corona-crisis

a) Wordt er in VNG-verband gesproken met het kabinet over het vergoeden van de kosten die geschetst zijn onder het kopje ‘Corona-crisis’ in de kennisgeving? Zo ja, dan ontvangen wij graag een samenvatting dan wel de status van de denkrichting hierover.

Antwoord:

Jazeker, de VNG stuurt regelmatig een update van de gesprekken hierover met de rijksoverheid in de vorm van ledenbrieven. Deze brieven kunnen worden ingezien via de website van de VNG.

7. Jaarrekening gemeente Duiven 2019

a) Kan de raad dit jaar tijdig (in juli 2020) de jaarrekening 2019 vaststellen inclusief accountantsverklaring zodat deze tijdig bij de Provincie Gelderland kan worden ingediend?

Antwoord:

Wij hebben vorig jaar de belofte gedaan dat de jaarrekening dit jaar op tijd zou worden behandeld. We steken er ook veel tijd en energie in om die belofte waar te kunnen maken. Het is nog steeds ons streven om op tijd klaar te zijn. Het besluit van de raad om dit jaar geen voorjaarsnota te maken levert lucht op in de planning. De zorgelijke financiële situatie zorgt er

echter wel voor dat we de julicyclus moeten gebruiken om, vooruitlopend op de begroting, van de raad te horen of zij in kunnen stemmen met de bezuinigingsmaatregelen.

8. Voortgang woningbouwprogramma

a) De laatste tijd is veelvuldig gesproken over de nodige woningbouwplannen en de versnelling daarvan. Graag een reactie of de huidige 'Corona-crisis' daarbij voor vertraging zorgt en of er mogelijkheden zijn deze vertraging ongedaan te maken dan wel te beperken? Een update van de Kennisgeving d.d. 18-02-2020 (documentnummer 201444961) wordt hierbij op prijs gesteld.

Antwoord:

Het werken aan het woningbouwprogramma gaat ondanks de coronacrisis zo goed als mogelijk door en levert hooguit geringe vertraging op. Over de gehele voortgang melden we meer in een kennisgeving die naar verwachting nog voor het zomerreces, waarschijnlijk in de loop van juni, naar de raad komt.

9. N.a.v. brief Provincie Gelderland d.d. 15-04-2020:

a) Is het college met al onze gemeenschappelijke regelingen in contact getreden om grip te houden op dit gedeelte van ons gemeentelijk beleid en financiën?

Antwoord:

In de gemeenschappelijke regelingen waar we in deelnemen zijn we ook vertegenwoordigd in de besturen. Op deze wijze proberen we onze invloed te laten gelden.

b) Kan worden voldaan aan oproep van de provincie om bij de begroting 2021 de kosten voor het sociaal domein realistisch te begroten?

Antwoord:

In het verleden hebben we de kosten voor het Sociaal Domein budgettair neutraal geraamd. Dus afhankelijk van we aan gelden vanuit het rijk ontvingen hebben we kosten opgenomen. Met de zinsnede die hier wordt aangehaald uit de brief van de provincie wil men daar eigenlijk aangeven dat deze handelwijze niet meer wordt geaccepteerd. Gedwongen door de grote tekorten waar we de afgelopen periode tegen aan zijn gelopen waren wij al van deze werkwijze afgestapt en zijn we realistisch gaan ramen.

c) Het is niet langer toegestaan om bij onvoldoende financiële middelen een termijn van vier jaar te hanteren voor het vormen van een voorziening (dit was mogelijk om achterstallig onderhoud financieel in te lopen wanneer een gemeente onvoldoende middelen heeft om een dergelijke voorziening in één keer te vormen). Onze vraag hierover is of zich dit in onze gemeente voordoet en zo ja, wat de gevolgen hiervan voor de begroting 2021 zijn?

Antwoord:

Deze situatie doet zich in Duiven niet voor.

10. Budget Provincie noodhulp voor noodhulp aan gemeenten:

a) Op 22-4-2020 heeft de Provincie Gelderland besloten om € 10 miljoen euro voor noodhulp beschikbaar te stellen waarvan een deel ook voor gemeenten. Is er al contact tussen de gemeente Duiven en de Provincie hoe dit vorm wordt gegeven en wat en wanneer we hiervan iets kunnen verwachten?

Antwoord:

De provincie heeft ons van de gang van zaken op de hoogte gesteld. Duiven kan rekenen op een bedrag van ongeveer € 70.000. De provincie heeft ook aangegeven dat dit bedrag als subsidie moet worden aangevraagd en dat eind van dit jaar verantwoording moet worden afgelegd wat met dit geld is gedaan. Het aanvragen van de subsidie is al in gang gezet. Vorige week hebben wij een brief aan de Provincie gestuurd waarin we vragen om extra geld voor de korte en lange termijn.

11. Uitstel Investeringen

a) In het verleden zijn een aantal investeringen genoemd, zoals een fietstunnel of het opknappen van de Van Dorth tot Medlerstraat/Eltensestraat. Graag ontvangt het CDA een overzicht van dergelijke investeringen met daarbij de mogelijke gevolgen van eventueel uit-of afstel.

Antwoord:

Fietstunnel Zuidsingel

Voor de bijdrage van de gemeente Duiven van € 270.000,-- is een jaarlijkse kapitaallast van € 13.500,-- berekend. Echter, op dit moment wordt een kennisgeving voor de Raad voorbereid met de stand van zaken van dit project. De strekking hiervan is dat we samen met de provincie tot de conclusie zijn gekomen, dat deze tunnel niet uit te voeren is binnen de geldende (financiële) randvoorwaarden. Over de financiële afwikkeling van dit project worden momenteel afspraken gemaakt met de provincie Gelderland. Netto zal dit een lagere lastendruk betekenen. Een en ander is momenteel in voorbereiding. In overleg met de provincie wordt ook beoordeeld of een verkeersveilige oplossing op maaiveld niveau tot de (financiële) mogelijkheden behoort.

Herinrichting Burgemeester van Dorth tot Medlerstraat en Eltensestraat.

Het al of niet doorgaan van de herinrichting van de Burgemeester van Dorth tot Medlerstraat/Eltensestraat maakt onderdeel uit van het bezuinigingspakket.

De enige andere investering waar al wel toe besloten is, maar die nog niet is uitgevoerd is de herinrichting Rijksweg. Gelet op de grote subsidiebedragen die voor dit project zijn toegezegd, achten wij het onverstandig dit project nu te heroverwegen.

1-5-2020 – Vragen D66 Kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven

1. In de "MEMO ter beantwoording van vragen vanuit de raad" d.d. 7 november 2019 [betreffende de aangehouden Motie nieuw groenbeleid] wordt in de laatste zin aangegeven dat de raad in het integraal beleid openbare ruimte zal worden meegenomen. Nu blijkt het college op 24 maart 2020 voor structureel € 321.000 per jaar het groot onderhoud openbaar groen opnieuw te hebben aanbesteed. Hoe vallen deze twee zaken met elkaar te rijmen, d.w.z.

    a. heeft het college hierbij a] haar actieve informatieplicht [zie art. 169 Gemeentewet] naar de gemeenteraad geschonden,
    Antwoord:
    Voor wat betreft de informatieplicht, een week nadat het college heeft besloten tot de voorlopige gunning, is de raad bij kennisgeving van 31 maart geïnformeerd. Voor inhoudelijke informatie verwijzen wij naar de beantwoording van de vragen van GroenLinks en het CDA.
    b. is het college voorbijgegaan aan de kaderstellende taak van de raad die met de motie beoogd was,
    Antwoord:
    Zoals hiervoor al is gesteld, gaat het hier over het reguliere onderhoud en daarvoor gelden de huidige kaders van het groenbeleid.
    c. moet geconcludeerd worden dat het college het budgetrecht van de gemeenteraad [art. 189 Gemeentewet] heeft geschonden en
    Antwoord:
    Het college heeft tot taak de uitvoering van beleid ter hand te nemen, zoals het onderhouden van de openbare ruimte. Op het moment dat een bestaande reguliere taak na een aanbesteding meer geld blijkt te kosten dan het beschikbare budget, is de reguliere werkwijze om deze extra kosten te verantwoorden in de Voorjaarsnota/Najaarsnota of tussenrapportage. Gelet op recente afspraken over de P&C-cyclus in 2020, zal deze overschrijding worden gemeld in de tussenrapportage die voor de cyclus van 7 juli zal worden aangeboden aan de raad.
    d. heeft het college, zonder de raad daarin te betrekken zoals toegezegd, het onderhoud openbaar groen voor een hoger bedrag aanbesteed dan enerzijds in de begroting 2020 - 2023 is toegestaan en anderzijds behoort bij de extreme prudentie t.a.v. budgetoverschrijdingen bij de huidige financiële situatie van de gemeente Duiven?
    Antwoord:
    Het college heeft uitvoerig stil gestaan bij de vraag of tot gunning van het groenonderhoud zou moeten worden overgegaan gelet op de overschrijding. Daarbij speelden de volgende factoren een rol:

    - Als we de prijsstijgingen van de afgelopen jaren in ogenschouw nemen, is de prijsstijging goed te verklaren, zeker in combinatie met de veranderde marktomstandigheden. Het beschikbare budget voor het groenonderhoud is in de afgelopen 5 jaar niet gestegen. Een signaal daarvoor was al eerder zichtbaar: vorig jaar hadden we een geschil met de aannemer over de indexering van de kosten voor het groenonderhoud ter grootte van ruim € 150.000. We hebben toen ieder de helft daarvan betaald. In de Najaarsnota hebben we de raad daarover geïnformeerd.
    - Ook forse bezuinigingen op de budgetten voor het groenonderhoud in 2011 en 2014 maken dat er geen gemakkelijke manieren zijn om het benodigde bedrag voor onderhoud nu binnen het beschikbare budget te houden.
    - De verantwoordelijkheid van de gemeente voor de openbare ruimte brengen bepaalde werkzaamheden met zich mee.

Alles afwegende heeft het college toch tot gunning besloten, zich realiserende dat er betere omstandigheden denkbaar waren geweest voor deze boodschap.

2. Op p. 4 van de Kennisgeving [zie onderwerp] wordt gerept van deblokkeren van de "geblokkeerde reserves, naar wij aannemen betreft het hier de ca. € 12 miljoen geblokkeerde NUON-gelden. Betekent dit [ook o.g.v. eerder gedane uitspraken inzake een revolverend energiefonds/startersleningen][1] dat dit bedrag gewoon geleend moet worden en zeer zeker niet vrij opneembaar op de bank staat?
   Antwoord:
   Ja en dat betekent ook dat dit een extra structurele last met zich meebrengt voor de exploitatie.

3. In § 2 van de Kennisgeving worden nog een aantal risico's opgesomd zonder daarbij deze te kwantificeren. Kan het college hierover een risicocalculatie maken [financieel risico x kans dat gebeurtenis zich voordoet]? Van elk van deze risico's is toch een analoog risicoprofiel te maken als in de jaarlijkse begrotingen gemaakt wordt van elk risico dat de gemeente Duiven loopt?
   Antwoord:
   Een verdere duiding van de genoemde risico's met de kennis van nu is als volgt:
   - lukt het ons om de geplande ombuiging van de kosten jeugdzorg te realiseren? Het u bekende rapport van de taskforce jeugdzorg wordt nu geïmplementeerd in samenhang met bedrijfsvoeringsmaatregelen. Wij verwachten dat het in 2020 nog niet geheel lukt om het geraamde bedrag van € 500.000 te realiseren, maar dat dit vanaf 2021 wel lukt.
   - De kans dat de bijdrage van € 1 mld van de rijksoverheid voor de jaren 2019/2020/2021 niet vervolgd wordt door een structurele bijdrage van gelijksoortige omvang, achten wij gering. Het is onmiskenbaar dat de kosten zijn toegenomen en dat gemeenten in problemen komen. Lopende onderzoeken zullen dat ongetwijfeld uitwijzen, zodat de rijksoverheid daar naar onze verwachting niet om heen kan.
   - De kans dat de kosten van de jeugdzorg nog verder toenemen is moeilijk in te schatten. De ontwikkelingen in het laatste kwartaal van 2019 en het eerste kwartaal van 2020 lijken daar niet op te wijzen. Voor wat betreft de Wmo hebben we belangrijke factoren nu goed in beeld, wel houden we rekening met een geleidelijke toename als gevolg van de vergrijzing.
   - De herverdeling van het gemeentefonds is voor niet-betrokkenen een black box, waarvan het op dit moment onmogelijk is in te schatten wat het effect zal zijn. De praktijk leert dat eventuele herverdeeleffecten via overgangsregelingen geleidelijk doorgevoerd zullen worden. De fondsbeheerders willen wel een maximum nadeel per inwoner invoeren. Als die bijdrage wordt vastgelegd op € 25 dan zou dat voor Duiven een structureel nadeel opleveren van € 625.000.

Voor deze risico's geldt dat bij de opstelling van de begroting ook een nieuwe risicoparagraaf zal worden gemaakt en dat dan bekeken zal worden of deze risico's daar ook een plek in zullen krijgen.

4. Op p. 5 van de Kennisgeving wordt opgegeven dat het college een overzicht heeft gemaakt van de "knoppen waaraan gedraaid kan worden" alsook een aantal scenario's van besparingen i.c.m. verhoging v/d inkomsten heeft gemaakt. Waarom zijn deze gegevens niet met de raad gedeeld? De argumentatie die in de Kennisgeving verwoord is, is op z'n minst mager en zeker inhoudelijk zwak te noemen. Is het college van mening dat daarmee de actieve informatieplicht t.o.v. de raad [zie wederom art. 169 Gemeentewet] geschonden is?
   Antwoord:
   De knoppen waaraan gedraaid kan worden zijn ook bij de raad bekend. Deze zijn immers verwoord in de verschillende moties die door de raad zijn aangenomen bij de behandeling van de begroting op 12 november 2019: besparingen door verbonden partijen, vermindering taken van de organisatie en inkomstenverhoging. Daar komt bij het doorvoeren van bezuinigingen die

al in de vorm van diverse pakketten aan de raad waren aangeboden. Het college was voorbereid om in de eerder geplande stappen samen met de raad te komen tot maatregelen die nodig zijn om te komen tot een sluitende begroting. De coronacrisis zorgde voor een kink in de kabel en het college bereidt zich nu voor om in de nieuwe werkelijkheid opnieuw scenario's aan uw raad voor te leggen. De informatieplicht van art 169 van de Gemeentewet gaat naar onze mening over informatie en niet over in de boezem van het college zich vormende gedachten over te kiezen scenario's.

5. Bestudering van de Kennisgeving aan de raad d.d. 15 oktober 2019 inzake de gevolgen van de Septembercirculaire voor 2020 t/m 2023 leert dat deze circulaire een resultaat geeft van € 1,633.000 positief. Voor zover de cijfers bestendig zijn - en dat mogen we toch aannemen - zijn hierin de cijfers van de Meicirculaire 2019 reeds verwerkt, wat ook blijkt uit het cijfer voor 2019. Mogen we daarmee concluderen dat de tekorten voor 2019 voor slechts 4% veroorzaakt worden door beleid van de rijksoverheid dat verwoord wordt in de voor- en najaarscirculaires en dat voor 2020 t/m 2023 de tekorten volledig "intern"[2] veroorzaakt worden?

   Antwoord:

   De door de fractie van D66 aangehaalde kennisgeving over de septembercirculaire bevat de volgende tabel over de ontwikkeling van de algemene uitkering:

Uitkeringsjaar	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal gevolg septembercirculaire t.o.v. meicirculaire	-208.000	230.000	630.000	711.000	620.000

Als wij deze getallen bij elkaar optellen kom wij op een totaal tekort van € 2.191.000.

Terecht stelt u dat de rijksbijdrage die bedoeld is voor "medebewindstaken" voldoende zou moeten zijn voor de betreffende taakuitvoering. Deze stelling wordt ondersteund door artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet. De praktijk leert echter dat er heel wat lobbywerk van allerlei verbanden van gemeenten voor nodig is om dit uitgangspunt onder de aandacht te brengen van de rijksoverheid met ook nog niet altijd het gewenste resultaat. Het is zoals Prof Elzinga eerder dit jaar in de pers opmerkte: deconcentratie betekent geen beleidsvrijheid, wel zekerheid van voldoende middelen en decentralisatie wil zeggen wel beleidsvrijheid en geen garantie van voldoende middelen. Gemeenten verkeren op dit moment in het slechtste van deze twee werelden: steeds minder beleidsvrijheid en onvoldoende middelen. Al met al kunnen we dit onbegrijpelijk vinden, we hebben te maken met de situatie waarin besluiten van de rijksoverheid, met name in het sociaal domein grote invloed op de financiële positie van de gemeenten. De door u genoemde "interne oorzaken" van het tekort vallen qua grootte in het niet bij de ingrepen van de rijksoverheid en betreffen vooral de inzet van nieuw beleid voor woningbouw en circulaire economie. Daarbij kunnen we ook nog noemen de structurele verlaging van de OZB, waartoe de gemeenteraad in november 2017 heeft besloten.

1 Deze opmerkingen zijn gemaakt tijdens de Politieke avond d.d. 7 januari 2020 m.b.t. het onderwerp "Afwegingsnotitie leningen".

6. Op 12 november 2019 is, naar aanleiding van de Begroting 2020 - 2023 gemeente Duiven, met 19 stemmen voor en 1 stem tegen een motie aangenomen van D66 Duiven en DOED inzake het doen van onderzoek door de gemeenschappelijke Rekenkamer naar de in- en externe factoren die hebben geleid tot en [naar verwachting] zullen leiden tot de tekorten binnen de gemeente Duiven over 2019 en de begrotingsjaren 2020 - 2023. Doel was om van dit onderzoek te leren en [hopelijk] de ernstige situatie tijdig te keren. Is het college van mening dat de raad hier een kans heeft laten liggen om haar controlerende taak naar behoren uit te voeren, uiteindelijk vanwege de - voor velen - té hoge kosten van ± € 10.00 [maximale kosten, wat over is wordt teruggestort naar de gemeente Duiven]? En mag dit dan vallen onder het kopje "penny wise, pound foolish"? D66 Duiven verzoekt het college bij deze vraag openheid te betrachten en zich niet uit te laten in bewoordingen als "het was een motie van de raad die gericht was tot de raad, dus het college vindt hier niets van": we zijn de tijd van ontwijkende en elkaar sparende uitspraken voorbij gezien de situatie waarin de gemeente Duiven zich bevindt.

   Antwoord:

   Of de raad een kans heeft laten liggen, laten wij graag ter beoordeling aan de raad. Voor het college was het geen raadsel waar de tekorten vandaan kwamen. In zowel de Voorjaarsnota als de Najaarsnota is daar volstrekte helderheid over gegeven. Na de Najaarsnota werd een tekort verwacht over 2019 van totaal € 5,5 mln. Dat tekort werd veroorzaakt door factoren die door de gemeente niet beïnvloedbaar zijn, zoals de algemene uitkering, Cao-afspraken die doorwerken in de kosten 1Stroom en wachtgeld burgemeester. En daar zaten posten bij die wel in meer of mindere mate beïnvloedbaar zijn door de gemeente, zoals bv de jeugdhulp en de Participatiewet. Voor deze laatste twee posten is een analyses gemaakt in het rapport van de taskforce resp. een businesscase gemaakt en geaccordeerd door de raad om met extra inspanningen meer mensen aan het werk te helpen.

   Het college staat altijd open voor inzichten van anderen om mee te denken, maar had niet op voorhand de verwachting dat een onderzoek van de rekenkamer zoals in de motie was verwoord, voor het college nog onbekende inzichten zou opleveren.

7. Volgens de Begroting 2020 - 2023 [p. 68 e.v.] is de onbenutte belastingcapaciteit in 2020 een bedrag van € 1.254.594, d.w.z. 18,5% van de "art. 12-OZB". In hoeverre overweegt het college deze onbenutte capaciteit [deels of geheel] in te zetten om de tekorten in 2020 e.v. te dekken? En in hoeverre wordt overwogen om ook andere belastingen en retributies die niet de eis van kostendekkendheid kennen te verhogen?

   Antwoord:

   De tarieven voor 2020 zijn al vastgesteld en kunnen niet in het lopende jaar worden aangepast. Voor de komende jaren is de verhoging van inkomsten een serieuze optie om tot een sluitende begroting te komen. Gerekend naar de omvang, gaat het dan vooral om de OZB. Maar andere belastingen en retributies zien wij ook als een serieuze mogelijkheid. In de scenario’s die op 7 juli bij uw raad zullen voorliggen komen wij daar op terug.

8. De Kennisgeving meldt dat m.b.t. de Jeugdzorg een structureel tekort voor de komende jaren te verwachten is van ± € 1.750.000. Daarbij wordt opgemerkt dat in de Voorjaarsnota 2019 reeds geanticipeerd is op deze tekorten door € 1.500.000 bij te ramen. Echter, in de Voorjaarsnota 2019 [p. 67] blijkt dat voor 2019 inderdaad het genoemde bedrag is bijgeraamd, maar dat voor 2020 t/m 2023 slechts € 1 miljoen is bij-geraamd. Moet dat niet tot de conclusie leiden dat in ieder geval voor de jaren 2020 t/m 2023 nog een additioneel bedrag van € 500.000 per jaar moet worden bijge-raamd, er van uitgaande dat het jaarlijkse tekort op de Jeugdzorg vooralsnog geschat moet worden op € 1.750.000? Of gaat het college er vanuit dat dit bedrag dat nog moet worden bijgeraamd [€ 2 miljoen over 2020 - 2023] wel zal worden "opgelost"

door de maatregelen die de Taskforce Jeugdzorg [€ 500.000/jaar] moeten opleveren? Is het college niet, met D66 Duiven, van mening dat dit beleid gekenmerkt moet worden als "de huid al verdelen voordat de beer geschoten is" en derhalve geen teken is van prudent en zorgvuldig begrotingsbeleid? Het college geeft toch in de Kennisgeving zelf aan dat het nog maar de vraag is of de maatregelen die door de Taskforce Jeugdzorg zijn voorgesteld ook daadwerkelijk een besparing van € 500.000 per jaar zullen gaan opleveren?

Antwoord:

Gelet op de robuustheid van de maatregelen, heeft het college er voor gekozen het effect van de maatregelen uit de taskforce jeugdzorg alvast in te boeken en te wijzen op het risico dat het nog gerealiseerd moet worden. Een andere keuze zou ook zeker mogelijk zijn geweest, dan zou het tekort en dus de bezuinigingsopgave groter zijn geweest. Een ieder heeft het recht om deze keuze te karakteriseren, het college noemt dit realistisch ramen en geen offers van inwoners vragen die later niet nodig blijken te zijn.

9. In de Kennisgeving eerder genoemd wordt een inschatting gemaakt van de tegenvallers - structureel en incidenteel voor de periode 2020 - 2024. Wij hebben hiervan de volgende tabel gemaakt.

POSTEN						
	Structureel	Incidenteel				
Candea College	€ 929.735					
Groenonderhoud	€ 1.605.000					
Jeugdzorg	€ 3.750.000					
Wmo	€ 3.000.000					
Veilig Thuis		€ 50.000				
Participatiewet	€ 1.485.000	€ 828.000	Incidenteel			
Circulaire economie	€ 500.000		2021			
BO-scholen	€ 876.000		Vanaf 2024			
	€ 12.145.735	€ 878.000		Totaal	€ 13.023.735	
Geprognotiseerd	€ 4.332.238		Niet	68%		
Totaal tekort 2020 -	€ 16.477.973		Sociaal domein	74%		
			Niet sociaal	26%		

Daaruit blijkt dat de "tegenvallers en investeringen" [de incidentele tegenvallers niet meegerekend] de facto 68% van het tekort over de boekjaren 2020 - 2024 veroorzaakt en dat de geprognotiseerde tekorten van de Najaarsnota 2019 uitkomen op 32%. Van de structurele tekorten komt 74% voort uit tekorten [al geprognotiseerd dan wel nu blijkend] binnen het Sociaal domein. Bij de Jeugdzorg is voor 2020 e.v. een bedrag van € 1.000.000 bijgeraamd in de Voorjaarsnota 2019 [p. 40], waarbij nu de conclusie is dat de tekorten per jaar € 1.750.000 zijn: een tekort dus van 5 x € 750.000 dat in de komende jaren nog moet worden overbrugd [zie vorige vraag]. Leidt dit tot de conclusie dat de bezuinigingen - want dat die er moeten komen mag geen verrassing zijn - vooral gezocht moeten worden in het Sociaal domein of is het college van mening dat alle drie de programma's moeten bijdragen aan het tekort voor de komende jaren?

2 D66 Duiven beseft terdege dat de tekorten in de Jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Participatiewet - alle drie "medebewindswetten - voor een belangrijk deel samenhangen met budgettaire keuzes van de rijksoverheid. Het opvangen van die budgettaire keuzes is echter, vanuit de medebewindstaak, een taak van de lokale overheid. Als de gemeente Duiven van mening is dat voor de uitvoering van deze wetten onvoldoende financiële middelen [zie o.a. art. 193 Gemeentewet] beschikbaar worden gesteld door de rijksoverheid, dan is het toch zaak dat daarop actie ondernomen wordt via alle mogelijke kanalen [VNG, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, beroepsverenigingen voor raadsleden, wethouders en burgemeesters etc. etc.]?

Antwoord:
Het college is van mening dat bezuinigingen moeten worden gevonden door bezuinigingen op de programma's, inkomstenverhogingen en bezuinigingen op de bedrijfsvoering van 1Stroom. Daarbij willen we niet het principe hanteren van opvangen van tekorten binnen het programma, maar toewerken naar een samenleving die ruimte krijgt en invult om problemen aan te pakken. Dit in lijn met de noodzakelijke transformatie in het sociaal domein. Daarom zijn wij van mening dat de maatschappelijke infrastructuur zoals het verenigingsleven moet worden ontzien bij de bezuinigingen.

10. Met de huidige stand van de Algemene reserve [Memo inzake de Najaarsnota 2019: € 5.830139 ultimo 1-1-2020] en de tekorten die geraamd worden voor 2020 - 2024 conform de Kennisgeving [€ 13.464.238 negatief] komt volgens D66 Duiven de Algemene reserve ruim onder de € 0 uit. Voor zover wij hebben kunnen narekenen o.b.v. de door het college aangeleverde informatie komt ultimo 31-12-2024 begroot de Algemene reserve uit op € 7.634.099 negatief [zie onderstaand overzicht]. In eerdere vragen van D66 Duiven is al aangegeven dat er [zie p. 4-5 Kennisgeving] nog een aantal niet gekwantificeerde risico's [wel kwantificeren: maximaal financieel risico x kans dat het risico zich voordoet] benoemd zijn, die wellicht zelfs nog niet uitputtend benoemd zijn, mede door de corona crisis. Is het juist dat, zonder ingrijpen, de stand van de Algemene reserve per 31-12-2024 inderdaad € 7.634.099 negatief is? En is het tevens juist dat het college op dit moment geen enkel scenario [bedoeld wordt: de doorgerekende scenario's waaraan het college refereert op p. 5 van de Kennisgeving] voorhanden heeft om de tekorten die nu begroot zijn structureel op te lossen?

Algemene reserve 1-1-2020	€ 5.830.139	
Ken nisgev ing		
* Begroot 2020	€ -4.105.133	
* Begroot 2021	€ -2.906.073	
* Begroot 2022	€ -2.478.302	
* Begroot 2023	€ -1.752.365	
* Begroot 2024	€ -2.222.365	
	€ -13.464.238	
Algemene reserve ultimo 31-12-2024	€ -7.634.099	

Antwoord:
De door u berekende cijfers zijn voor ons niet helemaal herkenbaar. Wel herkenbaar is dat als we de komende vier jaren niets zouden doen, we halverwege die periode met onze Algemene Reserve in het rood zouden komen. Dit hebben we ook in de kennisgeving verwoord. Dat gevoegd bij de eisen van onze toezichthouder, de provincie, dat onze begroting voor de jaren 2023 en 2024 sluitend moet zijn, betekent dat we tot een volgend pakket van maatregelen moeten komen. Dit nadat we bij de begroting 2020 al een eerste pakket van maatregelen hebben doorgevoerd. Besluitvorming over dat volgende pakket was voorzien bij de Voorjaarsnota en het college was bezig met de voorbereiding daarvoor. Zoals bekend ziet de P&C-cyclus er dit jaar iets anders uit en bereidt het college nu scenario's voor ten behoeve van besluitvorming door de raad op 7 juli. Die scenario's zullen bestaan uit een verschillende mix van maatregelen om in de jaren 2023 en 2024 tot een sluitende begroting te komen. Als de betreffende maatregelen al eerder worden doorgevoerd, zullen in alle komende jaren de tekorten afnemen en zal de algemene reserve ook niet negatief worden. Daarnaast hebben wij goede hoop dat in de komende periode de nodige grondverkopen op

onze bedrijventerreinen zullen worden gerealiseerd. Dat zal in de komende jaren leiden tot positieve financiële resultaten, waardoor de algemene reserve weer zal kunnen worden aangevuld.

11. Met de cijfers van vraag 10 in het achterhoofd: hoe groot schat het college de kans in dat voor 2020 e.v. de begroting dusdanig kan worden ingericht dat de Algemene reserve niet daalt maar - aangezien deze nu al onder de ondergrens ligt die in de Begroting 2020 - 2023 van € 10.300.000, zie p. 78 - juist stijgt zodat deze ultimo 31-12-2022 weer op of boven de ondergrens van de Algemene reserve die noodzakelijk is uitkomt? Wij refereren daarbij aan het Amendement Voorjaarsnota Duiven 2019 van CDA, Lokaal Alternatief, VVD en D66 Duiven d.d. 2 juli 2019 [met 13 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen]. Moet niet geconcludeerd worden dat het college niet aan het dictum van dit amendement heeft voldaan en derhalve een besluit van de gemeenteraad van Duiven met bindende opdrachten aan het college niet heeft opgevolgd?
Antwoord:
Bij het debat over de Voorjaarsnota 2019 heeft het college aangegeven de urgentie van de financiële problematiek te zien en daarom is eerder al opdracht gegeven aan de ambtelijke organisatie om een pakket bezuinigingsmaatregelen samen te stellen. Een eerste pakket maatregelen is al bij de begroting gepresenteerd en doorgevoerd. Overigens heeft de gemeenteraad besloten enkele maatregelen niet al op dat moment door te voeren en door te schuiven naar de bespreking van de Voorjaarsnota. Tevens is afgesproken bij de Voorjaarsnota het debat te vervolgen en dan een volgend pakket af te spreken om te komen tot een sluitende begroting en het op peil brengen/houden van de algemene reserve. Er is een verband tussen maatregelenpakket en hoogte van de algemene reserve. Hoe ingrijpender de maatregelen, hoe minder een beroep behoeft te worden gedaan op de algemene reserve en het omgekeerde is natuurlijk ook het geval. Dat alles wel binnen de kaders van de provinciale toezichthouder: een sluitende begroting voor 2023 en 2024. Kortom, de keuze is aan de raad en het college bereidt die keuze voor.

12. Hoe groot acht het college de kans dat de gemeente Duiven binnen twee tot drie jaar een zgn. "artikel 12-gemeente"[3] moet worden vanwege een negatieve [< € 0] Algemene reserve en derhalve het gebrek aan mogelijkheden om a] de bestaande risico's van de gemeente Duiven af te kunnen dekken en b] te voldoen aan de eisen die de toezichthouder aan de begrotingen en jaarrekeningen van een gemeente stelt? En als vervolgvraag: acht het college het mogelijk dat, indien die situatie intreedt, de provincie Gelderland niet alleen het financieel beheer van de gemeente Duiven overneemt maar ook een bestuurlijke fusie in De Liemers - Westervoort, Duiven, Zevenaar en wellicht ook Doesburg - "af te dwingen"?
Antwoord:
Wij achten die kans niet groot en zien daarom ook geen noodzaak om te speculeren over het tweede deel van de vraag.

13. Heeft het college zelf een analyse gemaakt van de factoren die geleid hebben tot de voorziene en in 2019 daadwerkelijk ontstane financiële problemen? In hoeverre is daarbij ook aandacht geschonken aan a] de financiële resultaten van 1Stroom en de te verwachten tekorten bij deze Gemeenschappelijke regeling, b] de inhoudelijke kwaliteiten van het college - en daarmee ook de organisatie die het college moet ondersteunen - om adequaat om te gaan met financiële tegenslagen, om proactief na te denken over hoe voorziene tekorten opgevangen kunnen worden door verlaging van kosten, verhoging van inkomsten en "opschoning" van de balans en reserves en c] de mate waarin het college "in control" is v.w.b. de financiële positie van de gemeente Duiven? Deze vraag is mede relevant gezien de “perikelen” rondom het opmaken van de Jaarrekening 2018, de vertraging die daarbij is opgelopen en de hoeveelheid correcties die moesten worden toegepast én het oordeel van

de onafhankelijke, namens de gemeenteraad van Duiven controlerende, accountant m.b.t. die jaarrekening.

Antwoord:

Het opmaken van de jaarrekening 2018 heeft de nodige moeite gekost en tot het oordeel van de accountant geleid dat er echt verbeteringen nodig zijn. Die verbeteringen zijn ingezet en over de voortgang daarvan wordt de raad eens per kwartaal geïnformeerd. De accountant heeft in gesprekken met ons college eerder dit jaar aangegeven, dat de organisatie met de goede dingen bezig is en dat we een stuk verder zijn dan een jaar geleden. Ook op dit moment is nog steeds de verwachting dat wij de jaarrekening 2019 kunnen aanbieden voor vaststelling op 7 juli 2020. Ook de administratie is op dit moment bij. Dat alles betekent dat de monitoring van de budgetten nu adequater kan worden aangepakt. Dat laat overigens onverlet dat er nog steeds tegenvallers kunnen voorkomen. Hoe goed wij ook zelf de budgetten bijhouden, de regelingen in het sociaal domein zijn ten principale open einde regelingen. We kunnen niet op enig moment zeggen het geld is op en we verlenen dus geen zorg meer. De factoren die hebben geleid tot de tekorten in 2019 zijn verder niet terug te voeren tot een gebrekkige administratie, maar op andere factoren.
Wij voelen ons door de organisatie voldoende ondersteund bij de aanpak van de tekorten en het samenstellen van pakketten van bezuinigingsmaatregelen. Daarbij hebben wij ook oog voor de vraag naar een gezond evenwicht tussen inhoudelijke inzet en bedrijfsvoeringsinzet. Er is altijd meer controle mogelijk, maar die leidt tot meer overhead en gaat ten koste van aandacht voor ons werk in de samenleving.

3 Art. 12 Financiële verhoudingswet. Daaraan voorafgaand zal ex. art. 203 Gemeentewet de provincie Gelderland zgn. preventief toezicht moeten instellen, hetgeen o.b.v. de financiële situatie van de gemeente Duiven volstrekt niet ondenkbaar is.

VERVOLGACTIES - AFHANKELIJK VAN BEANTWOORDING VRAGEN

Met betrekking tot de ontstane situatie overweegt D66 Duiven, afhankelijk van de antwoorden op de door D66 Duiven gestelde vragen, de volgende acties voor de raadsvergadering van 7 juli 2020.

- Het indienen van een "Motie van treurnis" vanwege de schending door het college van de actieve informatieplicht ex art. 169 Gemeentewet inzake de aanbesteding van het groot onderhoud openbaar groen.
- Het indienen van een "Motie van treurnis" vanwege de schending van het budgetrecht van de gemeenteraad van de gemeente Duiven ex art. 189 Gemeentewet inzake de aanbesteding van het groot onderhoud openbaar groen.
- Het indienen van een "Motie van treurnis" vanwege de schending door het college van de actieve informatieplicht ex art. 169 Gemeentewet inzake de op p. 5 genoemde informatie over de "knoppen waaraan gedraaid kan worden" en de verschillende scenario's met ingrepen op inkomsten en uitgaven van de gemeente Duiven.
- Het indienen van een "Motie van treurnis" vanwege het feit dat het college het amendement, genoemd in vraag 11, d.d. 2 juli 2019 van CDA, Lokaal Alternatief, VVD en D66 Duiven [aangenomen met 13 stemmen voor en 6 stemmen tegen] niet of in ieder geval niet voldoende heeft uitgevoerd.
- Het doen van een voorstel tot het instellen van een onderzoek ex art. 155a e.v. Gemeentewet [gemeentelijke enquête] naar de handelwijze van het college en andere betrokkenen, met als doel een antwoord te krijgen op de vraag waardoor de gemeente Duiven binnen enkele jaren van een financieel gezonde gemeente naar een gemeente met een acute financiële crisis is afgegleden.

Extra vragen D66 Kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven (over en weer 6 mei 2020)

Naar aanleiding van één van de vragen van DOED inzake stopzetting van het abonnementstarief Wmo[1] [Binnenlands Bestuur, 27 april 2020] doen zich in het licht van het SARS-CoV-19 virus, naast deze "financiële tegenvaller" die wettelijk geregeld is nog andere zaken voor. D66 Duiven verwijst daarbij naar twee artikelen in de Volkskrant van 4 mei 2020 [p. 4 en p. 14-15, bijgevoegd].

Welke **financiële tegenvallers** verwacht het college als gevolg van:

1. het hierboven reeds genoemde start-/stopbeleid van het abonnementstarief Wmo, aannemend dat het gaat om een onderbreking van veel Wmo-zorg voor minimaal 3 maanden;
2. het niet innen of inbaar zijn van huur en OZB bij ondernemers, verenigingen/stichtingen en [mogelijk] inwoners;
3. toeristenbelasting die wordt misgelopen door teruglopende omzet van o.a. Van der Valk en Hotel Gieling, maar ook andere overnachtingsplaatsen van toeristen;
4. extra handhavingskosten a.g.v. corona-maatregelen, waarbij gedacht kan worden aan voorkomen van samenscholing e.d.;
5. een toeloop op de Participatiewet, waardoor het aantal uitkeringen stijgt;
6. extra aanspraken op bijzondere bijstand als gevolg van financiële problemen bij inwoners;
7. m.b.t. de Tozo-regeling:
    a. kosten die wellicht niet of niet geheel worden gedekt door de landelijke overheid;
    b. het controleren van aanvragen [extra capaciteit/mensuren];
    c. de overige uitvoeringstaken die met deze regeling gepaard gaan;
8. het opschalen van de activiteiten en werkzaamheden van de GGD Midden-Gelderland;
9. extra kosten op het gebied van ICT doordat veelal via videoconferencing vergaderd moet worden [en de RID moeite heeft om e.e.a. zelf te regelen, waardoor wellicht ook externe ondersteuning moet worden ingehuurd];
10. de extra toeloop bij het afvalaanbiedstation "De Ploen";
11. mogelijke dalende inkomsten uit de GREX?

Graag vernemen wij, per onderdeel, van het college wat de te verwachten financiële tegenvallers zijn, uitgaande van - vooralsnog - het voortduren van de corona-crisis voor [minimaal] drie maanden, dus half maart tot half juni 2020.

voetnoot 1. Het zgn. start-/stopbeleid dat geregeld is in de Wmo.conform *Stb.*2019,185 en *Stb.*2019,319.

Antwoord:

Naar aanleiding van het ‘over en weer’ heeft u, als D66 fractie, vragen gesteld met betrekking tot de financiële tegenvallers als gevolg van een 11-tal onderwerpen. De door u gevraagde tijdvak van het inzichtelijk maken van de omvang is half maart 2020 tot en met half juni 2020.

We zitten met ons allen in een bijzondere tijd maar bovenal, er nog midden in. Hoewel de eerste tekenen van versoepeling zich laten aankondigen zijn veel van de aangekondigde maatregelen (nog steeds) van kracht. De gevolgen van deze maatregelen komen langzaam aan in beeld, echter als het gaat om de omvang van de financiële impact dan zijn we nog niet zover dat dit allemaal in beeld is.

Ambtelijk wordt er hard gewerkt aan het in beeld brengen van deze omvang. Het team Financiën is druk bezig een overzicht te maken van deze mee- en tegenvallers. Om u een zo goed en volledig beeld te geven vragen wij u nog even geduld. Het komen met deel antwoorden geeft een te versnipperd beeld en leidt tot meer onduidelijkheid. Temeer om dat veel van de gevolgen een verband hebben met elkaar.

De provincie Gelderland heeft steun toegezegd aan de Gelderse gemeenten. Daar maken wij gebruik van. Door de provincie zijn een drietal sporen van ondersteuning opgezet, te weten; acute noodhulp (spoor 1), monitoring van de gevolgen van de crisis op de verschillende beleidsterreinen (spoor 2) en ondersteuning in de fase van overbrugging en herstel (spoor 3).

Met betrekkig tot het eerste spoor is een bedrag aan de gemeente Duiven overgemaakt van ongeveer € 70.000,- Dit om de eerste kosten te dekken als het gaat om extra personele inhuur op vitale functies, noodopvang voor kwetsbare groepen, gemeentelijke projecten op het gebied van sociale cohesie en door de gemeente te verlenen noodhulp aan gemeenschapsvoorzieningen, ook wel dorpshuis of Kulturhus genoemd, en aan culturele instellingen, sportverenigingen en instellingen op het gebied van recreatie en toerisme.

Als het gaat om de langere termijn heeft de provincie een subsidie portaal geopend waar de gemeente een aanvraag kan doen om een regeling. Hiervoor is € 2,83 per inwoner ter beschikking gesteld. De aanvraag kent dezelfde voorwaarden als de acute noodhulp. Hiervan zal de gemeente Duiven ook gebruik gaan maken daar waar het kan.

Gelet op uw vragen en de beantwoording hiervan komen we dan ook graag in half juni 2020 terug met een zo volledig mogelijke overzicht van de gevolgen en de kosten van COVID-19. Daarnaast zullen wij de rest van 2020 de gevolgen blijven monitoren en u, als raad, op de hoogte hiervan houden. Dit omdat de meeste doorrekeningen pas later dit jaar volledig in beeld zijn.

Vragen SP - Kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven

Op 1 april is de gemeenteraad op de hoogte gebracht van de meest recente financiële situatie van onze gemeente. Daarin zijn een aantal flinke financiële tegenvallers te lezen, ondanks eerdere bezuinigingsmaatregelen die op 12 november 2019 zijn vastgesteld. De fractie van de SP heeft deze kennisgeving besproken en heeft daar een aantal vragen over.

Aanbesteding groenonderhoud: er is een nieuwe aanbesteding voor het groenonderhoud gedaan waarvoor er extra €321.000 vanaf 2020 betaald moet worden. Een verklaring voor deze kosten heeft te maken met prijsstijgingen, verfraaiing groen en marktomstandigheden. Met de vorige aanbesteding heeft er, om de kosten binnen de perken te houden, een verschraling van het groenonderhoud plaats gevonden, onder meer door het toepassen van vergrassing. Nu is te lezen dat hier weer van afgeweken wordt? Hoe verhoudt zich dat met elkaar?
Antwoord:
Om gebieden aantrekkelijk te maken zijn besluiten genomen om op enkele plaatsen mooier groen toe te passen, denk daarbij aan Nieuwgraaf. Dit is binnen de projecten gedaan. We komen nu in de beheerfase na afronding van de projecten. Daardoor moeten de budgetten voor beheer worden aangepast. Voor het overgrote deel van Duiven geldt nog steeds een sober onderhoudsniveau.

We verwijzen in dit kader ook naar de beantwoording op vragen van andere fracties.

Daarnaast wordt gesproken over het meer inschakelen van de samenleving. Wat wordt hier precies mee bedoeld en wat wordt er dan van de samenleving verwacht? Kunt u hier voorbeelden van noemen?
Antwoord:
We kunnen nog niet aangeven wat we van de samenleving verwachten omdat dat afhangt van de resultaten die we krijgen uit het project de Basis in beeld. Dat wordt na de vakantie met de raad besproken. De kaders die we van de raad meekrijgen bepalen het vervolgtraject met de samenleving.

Sinds de vorige aanpassing in het groenonderhoud is er destijds ook een beroep gedaan op inzet van de samenleving. Kunt u aangeven hoe dat verlopen is?
Antwoord:
We hebben de mogelijkheid aan burgers gegeven om zelf groen te onderhouden. Hier wordt wel gebruik van gemaakt maar niet heel intensief. Er zijn uitzonderingen. Zo begint de samenleving in een aantal situaties wel steeds meer de kar te trekken. Denk aan initiatieven van Wijkraad Duiven West die met verschillende werkgroepen bezig zijn. Daarnaast is Kleur uw Buurt nog steeds actief. Inwoners kunnen daarin kenbaar maken zelf groen te willen onderhouden. We ontvangen daar momenteel 5 a 6 verzoeken per jaar voor.

Sociaal domein: wat opvalt is dat er grote tekorten zijn binnen het sociaal domein. Een extra tekort jeugdzorg van €250.000, een WMO tekort van €600.000, tekort Veilig Thuis €50.000 en een participatiewet tekort van € 900.000 waarvan €300.000 structureel.

Voor wat betreft de WMO vragen wij ons af of we ons in eerste instantie niet rijk gerekend hebben en onvoldoende rekening gehouden met de reële situatie. Is het college het met ons eens dat de WMO tekorten met name zijn ontstaan door het betalen van zeer lage tarieven voor huishoudelijke hulp waardoor we nu de rekening gepresenteerd krijgen?

Antwoord:
Doordat het Rijk de regels omtrent de abonnementstarieven heeft ingevoerd worden we nu gedwongen tot extra uitgaven. Dit heeft bovendien een aanzuigende werking. De verantwoordelijkheid die wij voelen om goede zorg te leveren tegen voor de samenleving zo laag mogelijke kosten heeft geleid tot de prijsstelling die er was en daar staan wij nog steeds achter.

Circulaire economie: er wordt een extra inspanning gevraagd waarvoor vanaf 2024 €250.000 structureel bijgeboekt moet worden en er via de voorjaarsnota t/m 2023 eenmalig af te dekken. Waar bestaat die extra inspanning uit? Is dat extra inhuur en zo ja over hoeveel Fte (procenten) gaat het dan?
Antwoord:
Het is niet correct dat er een extra inspanning wordt gevraagd. Voor de energietransitie is berekend dat dit ons € 250.000/jaar (langjarig gemiddeld) zal kosten, zowel t/m als na 2023. Het vraagstuk dat nu voorligt is hoe deze kosten na 2023 te dekken.

Herverdeling gemeentefonds: wat is de huidige stand van zaken en wat zijn de mogelijke consequenties, waar moeten we concreet rekening mee houden?
Antwoord:
Pas in de decembercirculaire zal duidelijkheid worden gegeven over de gevolgen van de herverdeling. Op dit moment worden de gevolgen voor de verschillende gemeenten nog doorgerekend. De geluiden die we tot dusver horen zijn niet hoopgevend. Het lijkt er op dat het geld van oost naar west gaat vloeien en ook nog van dorp naar stad. De fondsbeheerders willen wel een maximum nadeel per inwoner invoeren. Als die bijdrage wordt vastgelegd op € 25 dan zou dat voor Duiven een structureel nadeel opleveren van € 625.000.

Coronacrisis: Het corona virus heeft pijnlijk duidelijk gemaakt wat er de laatste jaren is gebeurd met de vitale beroepen. Mensen in de ziekenhuiszorg, de thuiszorg, de huishoudelijke hulp, toezichthouders, het onderwijs, schoonmakers, brandweer en beveiliging zijn jarenlang genegeerd en op de nullijn gehouden of in een ZZP constructie terecht gekomen. Er wordt van vele kanten geroepen voor een betere beloning van deze cruciale werknemers. Wat doet de gemeente Duiven om in voorbereiding van deze discussie al rekening te houden met een extra kostenverhoging binnen het sociaal domein.

Verder zijn er op dit moment al toezeggingen gedaan aan verenigingen en ondernemers over het betalen van huur. Welke voorzorgsmaatregelen neemt het college in dit kader op financieel gebied?

Het coronavirus heeft ook gevolgen voor de geestelijke gezondheidszorg, jeugdzorg en veilig thuis situaties. Welke voorzorgsmaatregelen neemt het college om ook deze zorg te kunnen blijven garanderen?
Antwoord:
Voor wat betreft de financiën houdt het college alle regelingen goed in de gaten en wijst het college ook verenigingen en andere belanghebbenden op de mogelijkheden voor bijdragen in deze specifieke tijd. De rijksoverheid heeft belooft de gemeenten te compenseren van de daadwerkelijke kosten van de coronacrisis.
Onze zorg dat zorgpartijen het hoofd boven water kunnen houden, heeft ertoe geleid dat we in regionaal verband hebben afgesproken dat wij facturen blijven betalen, ook als de zorg niet of minder is geleverd, mits de omzet anders substantieel beneden het niveau van vorig jaar zou uitkomen.

Kavels bedrijventerrein: zijn er nu al, als gevolg van de coronacrisis, overeenkomsten afgezegd?
Antwoord:
Tot op heden zijn er nog geen overeenkomsten afgezegd.
Wel wordt er met Fresh & Fast (die zich op Seingraaf gaan vestigen) gekeken naar het afname tempo. De afname van de gronden zal langer duren. Dit betekent geen afstel!

1Stroom: wat betekent het wanneer 1stroom geen extra kwaliteitsimpuls krijgt? Heeft dit gevolgen voor de huidige dienstverlening?
Hoeveel Fte (procenten) inhuur is er nu?
Antwoord:
Dat heeft geen invloed op de huidige dienstverlening, maar betekent dat een extra impuls voor de verdere verbetering van de dienstverlening niet door gaat. Daarbij moet dienstverlening breed worden opgevat als alle diensten die de organisatie aan bestuur en samenleving levert.
Het reguliere inhuurbudget van 1Stroom bedraagt ongeveer € 150.000 per jaar. Andere inhuur, die nodig is wordt betaald uit projectbudgetten en vacaturegelden. Dat laatste meestal om de tijd die nodig is voor de vervulling van vacatures te overbruggen.

Vragen Lokaal Alternatief - Kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven

1. We hebben een vraag over de financiering van alle geplande uitgaven, zoals deze nu bij de gemeente bekend zijn. Kunnen alle geplande uitgaven gerealiseerd worden op basis van de huidige liquide middelen en verwachte inkomstenstroom? Of moeten aanvullende leningen worden aangetrokken? Indien aanvullende leningen moeten worden aangetrokken is de vraag, in hoeverre is in de meerjarenbegroting al rekening gehouden met de rentelasten die hieruit voortvloeien?
   Antwoord:
   In de meerjarenbegroting wordt er een liquiditeitsbegroting gemaakt. In deze prognose worden alle verwachte inkomsten en uitgaven meegenomen. Het is moeilijk om hier reeds op te anticiperen omdat het ramingen zijn die nog wel eens afwijken. De opbrengsten uit de grondexploitatie of de verkoop van het Vitaal Centrum.
   Meestal wordt er een jaar op geanticipeerd om rente lasten op te nemen voor een verwachte aan te trekken lening. Dus veel maar als een jaar te moeilijk te plannen zeker. Ook de rente ontwikkeling is wat moeilijker in te schatten voor de komende jaren. Dus er is geen rekening gehouden met rentelasten voor nieuwe leningen.
2. Onder de alinea “inhoud van mededeling” wordt gerefereerd aan verschillende opdrachten die aan het college zijn gegeven bij de behandeling van de begroting 2020, zo ook de motie verbonden partijen. Bij hoofdpunt 3 lezen we hierover niets terug. Graag horen we van het college welke interventies zijn gepleegd om mogelijke bezuinigingsmaatregelen van verbonden partijen in beeld te brengen? Welke resultaten heeft dit al opgeleverd en welke resultaten zijn nog te verwachten?
   Antwoord:
   De collegeleden hebben in hun rol van lid van het dagelijks en/of algemeen bestuur aangedrongen op bezuinigingen voor zover daar ruimte voor is. Voor het resultaat daarvan verwijzen wij u graag naar de begrotingen van de betreffende gemeenschappelijke regelingen, die u voor zienswijze zijn voorgelegd.

3. In de kennisgeving worden we meegenomen in de verschillende ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op de financiële positie van de gemeente. De fractie van Lokaal Alternatief hoort ook graag of er nog ontwikkelingen zijn die een positief effect hebben op de financiële positie van de gemeente?
   Antwoord:
   Gelukkig zijn er inderdaad ook een aantal positieve ontwikkelingen. Al zijn die helaas niet van dezelfde hoogte als de tegenvallers. In de autonome ontwikkelingen die in de raad van juli zal worden voorgelegd zijn deze meevallers verwerkt. Daarnaast verwachten wij ook dat grondverkopen in de komende jaren nog tot een positief resultaat zullen leiden.
4. We lezen in de kennisgeving dat de nieuwe aanbesteding van het groenonderhoud €321.000 meer gaat kosten. Als oorzaak wordt o.a. aangegeven de prijsinflatie en duurder onderhoud door verfraaiing van groen (bv heesters in plaats van gras in kader van revitalisering Nieuwgraaf/Centerpoort).
   a) Jaarlijks worden de budgetten van de gemeente (incl. onderhoudsbudget) geïndexeerd op basis van het Bruto Binnenlands Product. Kunt u aangeven waarom de prijsinflatie toch één van de oorzaken is dat het onderhoudsbudget onvoldoende is?
      Antwoord:
      Binnen het contract hadden we opgenomen dat gedurende de looptijd van het contract geen indexatie zou plaatsvinden. Nu er een nieuw contract is met de aannemer hebben we te maken met die prijsstijging.

b) Enige tijd geleden is in het kader van de revitalisering van Nieuwgraaf en Centerpoort een rondgang over het terrein georganiseerd. Tijdens de rondgang is toegelicht dat in samenwerking met een aantal bedrijven en een hovenier een groenplan is afgesproken. Enkele delen waren destijds al uitgevoerd en deze hebben we direct kunnen aanschouwen. De uitleg daarbij was dat er juist is gekozen voor bepaalde soorten heesters in verband met de plantdichtheid en dat dit op termijn juist leidt tot een besparing van het onderhoud. Waarom wordt dit dan nu als één van de oorzaken genoemd van de kostenstijging? Hoe kan dat?
Antwoord:
Deze beplanting is als pilot toegepast. Vaste planten toepassen in het openbaar groen was toen nog vrij nieuw. Onderhoudsarme beplantingen met vaste planten zijn goedkoper in onderhoud dan een heestervak of gazon door de toepassing van nieuwe soorten en beheermethoden was de veronderstelling. Variatie en biodiversiteit zijn een belangrijke maat voor de kwaliteit en de belevingswaarde van groenelementen en vaste planten bieden dit. Daarom zijn ze toegepast. De kwaliteitsverhoging van het groen zorgt voor meer beleving en een beter welbevinden.
Inmiddels weten we dat vaste planten niet goedkoper zijn dan andere beheergroepen in onderhoud. Veel is afhankelijk van het type grond dat wordt toegepast, bemesting en het onderhoudsniveau dat wordt gehanteerd. De droge zomers zorgen voor relatief veel uitval ondanks dat er pleksgewijs water gegeven wordt. Het is belangrijk om te blijven investeren in de beplanting om kwaliteitsverlies te voorkomen.

5. Heeft het college aanwijzingen dat de aanbevelingen uit de TaskForce het beoogde resultaat opleveren? U heeft dit vermeld onder de risico's. Hoe groot schat u dit risico in?
Antwoord:
Het u bekende rapport van de taskforce jeugdzorg wordt nu geïmplementeerd in samenhang met bedrijfsvoeringsmaatregelen. Wij verwachten dat het in 2020 nog niet geheel lukt om het geraamde bedrag van € 500.000 te realiseren, maar dat dit vanaf 2021 wel lukt.

6. In 2019 was het tekort op de WMO € 250.000. U schrijft, wij verwachten dat dit een structureel karakter heeft. Kunt u toelichten waarom u dit verwacht?
Antwoord:
Dat was eerder de verwachting n.a.v. het abonnementstarief, wat een aantoonbare aanzuigende werking tot gevolg heeft zonder dat er sprake is van voldoende compensatie.
7. Ziet het college mogelijkheden om de uitgaven omtrent het abonnementstarief terug te dringen?
Antwoord:
Nee, het abonnementstarief is door de rijksoverheid opgelegd. Gemeenten kunnen dit niet terugdringen. Ook de aanzuigende werking hiervan is niet door gemeenten terug te dringen. Gemeenten hebben een zorgplicht en als geconstateerd is dat iemand een beperking heeft en vraagt om een Wmo-voorziening, zal de gemeente dit moeten compenseren. Daar staat een zeer lage bijdrage (door de overheid vastgesteld abonnementstarief) tegenover.
8. Wat moeten we verstaan onder het "Deens" model.
Antwoord:
Het Deens model wordt ook aangeduid als 'Reablement' of 'herstelgerichte zorg'. Kort gezegd gaat het hier om het principe 'alles wat je zelf nog kan, zelf zolang mogelijk blijven doen'. Het primaire doel is om mensen zo onafhankelijk mogelijk van zorg te maken. Dat betekent dat de zorgvrager de tijd moet krijgen om de ADL (algemene dagelijkse levensbehoeften)- taken weer aan te leren, voor zover dit mogelijk is. Dit staat overigens in de bijbehorende notitie bij kennisgeving beheersbaarheid kosten huishoudelijke ondersteuning.
9. Het voorstel is om circulaire economie vanaf 2024 structureel op te nemen. Bij de begroting 2020 schrijft u, vanaf 2024 "zal de komende jaren naar inzicht en voortgang, mede ten aanzien van

mogelijke rijks- en provinciale middelen, een verdere onderbouwing volgen". In de begroting 2020 schrijft u dat de eerste fase t/m 2023 concreet is gemaakt. Is dit voor de 2e fase nu ook concreet gemaakt, zodat het budget structureel geraamd kan worden? Is er ten opzichte van vorig jaar meer bekend over rijks- en provinciale middelen?

Antwoord:

Op dit moment loopt een artikel 2 procedure over de overdracht van nieuwe taken aan de gemeente voortvloeiend uit de klimaatwet.
De Raad van Openbaar Bestuur heeft een overzicht gemaakt van alle afspraken uit het Klimaatakkoord die een nieuwe wettelijke taak, een resultaatverplichting of een inspanningsverplichting stellen aan de gemeente. De takenlijst is zeer omvangrijk. De eerste tussenresultaten uit de artikel 2 procedure laten zien dat er een grote regierol wordt verwacht van de gemeente op het gebied van CO2reductie, dmv grondstoffen- en energietransitie. Het eindresultaat van dit onderzoek wordt niet eerder dan november 2020 verwacht.

Overigens is er in 2019 een financiële bijdrage vanuit de december circulaire 2019 ontvangen, te weten:

Energieloket	€ 25.000	(resultaat verplichting)
Transitievisie warmte	€ 202.101	(resultaat verplichting)
Wijkaanpak	€ 9.997 +	(inspanningsverplichting)
Totaal:	€ 237.098	

In 2020 worden ook weer Rijksbijdragen verwacht, details zijn nog niet bekend.

10. U geeft aan dat de investering in de 2 nieuwe schoolgebouwen een extra kapitaallast vraagt van structureel € 438.000 per jaar. In het IHP is in 2018 een staatje gepresenteerd dat de kapitaallasten oplopen naar € 580.000. Voor alle investeringen in de verschillende schoolgebouwen van de gemeente Duiven. Voor de twee nieuwe schoolgebouwen was een kapitaallast in het IHP opgenomen van € 294.750. U schrijft dat de kapitaallasten voor de twee nieuwe schoolgebouwen oploopt naar € 438.000. Is dit correct of zijn dit de kapitaallasten voor alle investeringen in het integraal huisvestingsplan? Indien dit de kapitaalasten zijn voor het gehele IHP ontvangen wij graag een toelichting over de afwijking ten opzichten van de eerder gepresenteerde € 580.000,-.

Antwoord:

Het gaat hier om alle investeringen in het IHP. Dus ook de renovatie en verduurzaming van een aantal andere schoolgebouwen. De plannen zijn nog volop in bewerking en zullen te zijner tijd ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd. In dit stadium proberen we een inschatting te maken van de te verwachten kosten zodat we hier in ons financieel perspectief alvast rekening mee kunnen houden. Zodat we op het moment van besluitvorming niet worden verrast door een extra last die gat slaat in onze begroting.

11. Wat is de totale kapitaallast van de nieuwbouw van de Remigius of de Wereldwijzer? Kunt u daar bij het onderscheid maken tussen de afschrijvingslasten en rentelasten?

Antwoord:

Zodra de plannen klaar zijn zullen deze ter goedkeuring worden voorgelegd aan uw raad. Daarin zal dan ook een specificatie van de kosten zijn opgenomen.

12. Bij de vaststelling van het IHP in 2018 is bij het berekenen van de kapitaallasten rekening gehouden met een renteomslag percentage van 2%. Bij de begroting 2020 is een rente-omslagpercentage gehanteerd van 0%. Is het op dit moment nog steeds reëel om een rente-

omslagpercentage te hanteren van 2%? Kunt u het verschillend toepassen van de renteomslag toelichten?

Antwoord:

Door alle commotie rondom corona is het op dit moment erg onrustig op de kapitaalmarkt. We proberen de ontwikkelingen zo goed mogelijk te monitoren. De renteomslag is mede gebaseerd op de leningenportefeuille die wij op dit moment al hebben met de daar aan verbonden rentepercentages alsook op een vaste doorrekening van rente aan bepaalde onderdelen zoals bijvoorbeeld de grondexploitatie. Met de gehanteerde 2% zitten we op dit moment wel aan de zekere kant.

13. Bij het behandelen van de begroting 2020 heeft Lokaal Alternatief vragen gesteld over nieuwe afspraken die door de VNG, het verpakkend bedrijfsleven en Ministerie van I&W zijn gemaakt binnen de raamovereenkomst verpakkingen. Een belangrijke verandering is dat het proces ná inzamelen (sorteren en vermarkten) door een regie-organisatie (die door de gemeente kan worden aangewezen) kan worden overgenomen. De kosten die gemoeid zijn met deze post-collection en vermarkten worden direct afgerekend tussen het Afvalfonds Verpakkingen en organisaties die verantwoordelijk zijn voor dat deel. De afrekening vindt dan niet meer plaats met de gemeente. Tevens vervalt de vergoeding voor post-collection en vermarkten, de inzamelvergoeding blijft gehandhaafd. Per saldo moet deze verandering zorgen voor een lasten verlichting van de gemeenten. In uw reactie van destijds heeft u aangegeven dat de besluitvorming hierover nog niet geheel afgerond was en dat de gemeente Duiven nog een keuze moest maken. Kunt u toelichten wat de huidige stand van zaken is en of dit mogelijk in 2021 zorgt voor een lastenverlichting binnen het beleidsproduct afval? Indien dit laatste het geval is, horen we graag om welke omvang het gaat? Maar ook wat dit betekent voor de afvalstofheffing als je dit vertaald naar de afvalstofheffing per huishouden?

    Antwoord:

    De gemeente Duiven heeft er net als veel gemeenten voor gekozen haar rol in de kunststofketen te beperken tot inzameling.
    Nieuwe afspraken om de inzameling en recycling van verpakkingen te verbeteren en te vereenvoudigen zijn vastgelegd in ‘De Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029’. De ketenovereenkomst is op 29 november jl. tijdens de ledenvergadering van de VNG aangenomen waarna deze werd goedgekeurd en vastgelegd. De Ketenovereenkomst biedt keuzevrijheid ten aanzien van de rol die gemeenten willen innemen in de keten van inzameling tot recycling van verpakkingen. Gemeenten kunnen er vanaf 1 april 2020 namelijk voor kiezen om hun rol in de kunststofketen te beperken tot inzameling. Daarnaast kunnen ze ervoor kiezen zich aan te sluiten bij een samenwerkingsverband van gemeenten.

    De gemeente Duiven heeft gekozen voor het bronscheidingsmodel. Zij zamelt het PMD in bij huishoudens, levert het in op een overslaglocatie. Zij draagt het geaccepteerde materiaal over aan samenwerkingsorganisatie Regie Kunststoffen Nederland (RKN) voor de sortering en de vermarkting. Zij houdt zo nog wel zicht op de sortering en de vermarkting.
    De voordelen:

    - Een vergoeding over al het ingezameld PMD (bruto) wordt gegeven aan de gemeente (voorheen over netto uitgesorteerd en afgezet materiaal)
    - De verrekening van kosten en vergoedingen voor het sorteren/recyclen/vermarkten is een zaak tussen Afvalfonds en het samenwerkingsverband. Hiermee ontstaat een transparanter systeem en verdwijnt het financieel risico voor gemeenten.
    - Administratieve last gemeente vermindert. (voorheen maandelijkse registratie van uitgesorteerd en afgezet materiaal)

De gemeente Duiven heeft inderdaad een financieel voordeel door de nieuwe vergoedingensystematiek. Ten opzichte van de begrotingcijfers 2020 bedraagt het voordeel ca. 120.000 Euro in 2020. (ingangsdatum nieuwe systematiek 1 april 2020). Het is nu nog niet te zeggen wat de invloed is op de hoogte van de afvalstoffenheffing omdat dit slechts 1 item uit de afvalstoffenheffing is. Er zijn diverse prijsdalingen en verhogingen die invloed op de afvalstoffenheffing hebben.

GroenLinks - Vragen naar aanleiding van financiële situatie

Hierbij hebben wij meerdere ingekomen stukken betrokken om e.e.a. meer in samenhang te kunnen bekijken. Programmabegroting 2021-2024 1Stroom en jaarrekening 2019 1Stroom

1. Uit de jaarrekening 2019 blijkt dat de post 'overige personeelskosten', begroot op bijna 1,2 miljoen euro met ruim 3.4 miljoen euro (bijna een factor 4) is overschreden. Uit de omschrijving lezen wij dat dit voornamelijk gaat om inhuur van extra capaciteit/personeel (p20).
   - Hoe is het mogelijk dat dergelijke overschrijding pas wordt opgemerkt bij het opstellen van de jaarrekening (p19)?
     Antwoord:
     Tegenover de overschrijding van € 3.4 mln. staat een onderschrijding van € 2.1 mln. op de post reguliere loonkosten 1Stroom. De ruimte op de reguliere personeelskosten kunnen worden aangewend voor externe inhuur. De overschrijding ad € 1.3 mln. was bij de NJN nog niet voorzien omdat het totaalbeeld van de externe inhuur en de ruimte op formatie niet 1-op-1 aansloot en wel de noodzaak aanwezig was om vooral het sociaal domein en financiën extra te ondersteunen.
   - Wat wordt er gedaan om dergelijke overschrijdingen eerder te signaleren?
     Antwoord:
     De formatieoverzichten zijn per team op orde gebracht en afgestemd met de teamregisseurs. Deze overzichten geven inzicht in de mogelijk aanwezige formatietruimte. De spelregels voor externe inhuur zijn aangescherpt en worden bewaakt door een regiegroep die de extra inhuur toetst op inhoud, de te leveren prestatie en geld.
2. Uit de tabel met indicatoren uit de jaarrekening 2019 (p6) lezen wij af dat de overhead ruim 50% bedraagt.
   - Klopt dit en wat zijn de (specifieke) redenen dat dit percentage zo hoog is?
     Antwoord:
     het percentage is juist berekend. Het is echter zo hoog, en geeft daardoor wellicht een vertekend beeld, omdat alle overheadkosten in 1Stroom verantwoord worden. Feitelijk zou je de begrotingen van Westervoort, Duiven en 1Stroom samen moeten voegen en dan het percentage opnieuw moeten berekenen. Percentage is dan aanzienlijk lager v.w.b. overhead en geeft dan een meer reëel beeld. Overigens heeft het Dagelijks Bestuur van 1Stroom de organisatie gevraagd met een nadere analyse te komen over dit overheadpercentage en de gemiddelde kosten per inwoner.
   - Is onze veronderstelling juist dat het overheadpercentage in 2021 toeneemt naar bijna 53% (14,25 miljoen/26,96 miljoen p23 programmabegroting 2021-2024)?
     Antwoord:
     Ja, dat klopt maar zie de reactie op voorgaande vraag.

   - Wat zeggen de overig genoemde indicatoren bijvoorbeeld in vergelijking met andere (vergelijkbare) gemeenten?
     Antwoord:
     Een benchmark met andere gemeenten van vergelijkbare grootte is nog niet gemaakt. Is wel nadrukkelijk de wens om op te pakken met als doel om van elkaar te leren. Van belang is dan wel om vooraf goed stil te staan bij de opbouw en verdeling van directe en indirecte kosten zodat een goede vergelijking ook gemaakt kan worden. De kracht van een goede benchmark is om dit vooraf goed te analyseren en met elkaar te bespreken zodat de uitgangspunten en toebedeling uniform is.

- Waarom zijn deze indicatoren niet in de programmabegroting 2021-2024 opgenomen?
  Antwoord:
  Dat zijn verplichte onderdeel voor de jaarrekening maar niet voor de begroting.
- Is het mogelijk deze indicatoren alsnog aan deze programmabegroting toe te voegen?
  Antwoord:
  Prima om dit alsnog op te nemen.

3. Programmabegroting 1Stroom: Waardoor wordt het verschil tussen Begroting en Definitieve begroting veroorzaakt?
   Antwoord:
   Wat nu voorligt is een concept meerjarenbegroting. Daarop wordt een zienswijze gevraagd van de Raden. De zienswijzen van de beide gemeenten worden door het Dagelijks Bestuur van 1Stroom met een advies voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur stelt vervolgens de begroting definitief vast.
   Daar komt bij dat de begrotingen van beide gemeenten en de begroting van 1Stroom elkaar beïnvloeden. Afgesproken is dat nieuw beleidswensen worden afgewogen binnen de begrotingen van beide gemeenten. Pas op een later moment worden die wijzigingen dan doorgevoerd in een bijstelling van de begroting 1Stroom.

4. In de programmabegroting 1Stroom lezen wij dat de formatie in 2021 met ruim 10 fte zal toenemen. Hiervan wordt aangegeven dat dit voortvloeit uit de voorjaarsnota's en begrotingen, toename van 4,13 fte.
   - Om welke besluiten gaat dit concreet?
   - Waarom wordt er personeel in dienst genomen en vervolgens 'uitgeleend'?

   Antwoord:
   Bij de voorjaarsnota/begroting worden diverse autonome ontwikkelingen en speerpunten aangegeven. Hierbij worden ook de financiële consequenties in beeld gebracht. In diverse gevallen gaat het daarbij ook om personele capaciteit.
   Het gaat concreet om de volgende uitbreidingen:
   - Capaciteit voor een schone en veilige leefomgeving (prgrbegr; programma 1) 1,5 fte;
   - Woonagenda en woningbouwprogramma (prgrbegr; programma 3) 0,6 fte;
   - Reparatie APV (voorjaarsnota; programma 1) 0,78 fte;
   - Basisregistratie ondergrond (voorjaarsnota; programma 3) 0,75 fte
   - Zwerfafval (voorjaarsnota; programma 3) 0,5 fte

   Door de gemeenten worden deze middelen geaccordeerd. De daadwerkelijke invulling van de capaciteit vindt plaats binnen 1Stroom.

5. Kennisgeving College 31 maart2020 De nieuwe aanbesteding voor groenonderhoud vraagt ruim 320 duizend euro extra per jaar. Een van de kostenverhogende posten die hier wordt genoemd is het verfraaien van groen in het kader van revitalisering Nieuwgraaf/Centerpoort.
   - Is er voor het revitaliseren van bedrijventerreinen geen bestemmingsreserve of subsidiepot waaruit dit betaald kan worden?
     Antwoord:
     Nee. Het project is in afronding en er zijn geen structurele middelen beschikbaar.
   - Betekent het verfraaien van groen op genoemde bedrijventerreinen dat het niveau van het groen daar hoger is dan in de kernen wordt toegepast? Wat is het verschil in kosten per eenheid tussen bedrijventerrein en kern?

Antwoord:
Nee, het onderhoudsniveau van de vaste planten is in heel Duiven hetzelfde. Om kwaliteitsverlies te voorkomen worden deze op een hoger niveau onderhouden dan de andere beheergroepen. In verhouding zijn er wel meer vaste planten toegepast.

- Van de inwoners wordt meer zelfwerkzaamheid ten aanzien van het groenonderhoud verlangd. Hoe is dit op de bedrijventerreinen: geldt daar ook dat het onderhoud meer in handen van de bedrijven wordt gelegd door gebruik te maken van bijvoorbeeld parkmanagement?

  Antwoord:
  Op Nieuwgraaf is geen collectieve vorm van Parkmanagement. Onderhoud op particuliere grond wordt door de bedrijven gedaan. Op openbare grond door de gemeente.

6. Jeugdzorg: Tijdens de voorjaarsnota 2019 is een bedrag van 1,5 miljoen bijgeraamd. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting wordt deze 1,5 miljoen in het tekort meegerekend.
   - Betekent dit dat deze 1,5 miljoen niet is opgenomen in de meerjarenbegroting 2020-2023?

     Antwoord:
     In de voorjaarsnota 2019 werd aangegeven dat er grote tekorten op de Jeugdzorg gingen komen. Daarom is er in diezelfde voorjaarsnota voor het 1e jaar een bedrag van 1,5 mln. opgenomen als nadeel. Daarna is in de najaarsnota 2019 ook nog € 435.000 bijgeraamd, dit was incidenteel. In totaal is voor 2019 bijna 2 mln. bijgeraamd. Voor de jaren daarna is een bedrag van 1 mln. opgenomen omdat dan de ombuigingsmaatregelen moeten werken. Na de vaststelling van de voorjaarsnota in juli 2019 is dit ook zo in de meerjarenbegroting 2020-2023 verwerkt. Deze is in november 2019 vastgesteld. In de ramingen waar nu mee wordt gewerkt zijn de genoemde tekorten verwerkt.

Jeugdhulp	2019	2020	2021
Begroot	6.627.000	6.021.607	6.021.607

   - Is met genoemde tekorten al rekening gehouden met de maatregelen die moeten leiden tot een ombuiging van 500.000 euro?

     Antwoord:
     Ja.

7. WMO: vanaf 1 juli wordt een minimum tarief gehanteerd dat hoger ligt dan dat de gemeente hanteert. Dit veroorzaakt een tekort.
   - Wat is de oorzaak dat het gemeentelijk tarief kennelijk significant afwijkt dan het tarief dat vanaf juli as. geldt?

   Antwoord:
   De oorzaak is dat de Liemerse gemeenten voorheen een laag uurtarief aan de onderkant van de markt hanteerden. Door de AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur) voor het hanteren van marktconforme tarieven zijn gemeenten gedwongen een veel hoger tarief te berekenen, waarbij ook de laatste CAO-afspraken meegenomen moeten worden. Door de nieuwe CAO-afspraken zijn de uurtarieven behoorlijk gestegen. De nieuwe uurtarieven zijn berekend door een deskundige op dat gebied. Hiermee kom je op een reëel uurtarief die voldoet aan alle normen. Deze gaan in met ingang van de nieuwe aanbesteding per 1 juli 2020.

8. Circulaire economie: Vanaf 2024 wordt hiervoor 250.000 euro structureel extra gaat kosten. Dit bedrag is tot stand gekomen op basis van berekeningen.

- Hoeveel bedraagt het totale bedrag dat vanaf 2024 voor circulaire economie nodig is?
- Wat gaat men daar voor doen?
- Is er sprake van varianten waaruit een keuze mogelijk is en waarbij het nodige bedrag mee beweegt?

Antwoord:
Het is niet correct dat er een extra inspanning wordt gevraagd. Voor de energietransitie is berekend dat dit ons € 250.000/jaar (langjarig gemiddeld) zal kosten, zowel t/m als na 2023. Het vraagstuk dat nu voorligt is hoe deze kosten na 2023 te dekken

9. IHP: Er is sprake van 2 nieuwe schoolgebouwen. In een eerdere behandeling is aangegeven dat het per nieuw schoolgebouw om 3 tot 4.5 miljoen euro gaat. Er wordt hier gesproken over een extra kapitaallast oplopend tot 438.000 euro in 2024.
De onderstaande tabel geeft een overzicht van investeringen die we bij een aantal scholen willen gaan doen (zie ook het door uw raad vastgestelde IHP). Daarbij is een inschatting gemaakt van de hoogte van de investering en daar is een globale afschrijvingstermijn aangehangen. Bovendien hebben we een grove inschatting gemaakt van het jaar van oplevering. We zitten nu midden in het proces van onderzoek en ontwerp, dus de termijnen zouden nog kunnen gaan schuiven. Zoals ook in het IHP is aangegeven dragen de scholen ook bij (voor zover de mogen). Ook dit proces loopt nog volop. Eventuele extra bijdragen van de scholen zouden het investeringsbedrag mogelijk nog kunnen drukken. We zijn in de berekening uitgegaan van een heel laag rentepercentage afgaande op de huidige situatie op de kapitaalmarkt en de lage rentestand. Bij de definitieve goedkeuring van de investeringen zullen we de exacte investeringsbedragen en kapitaallasten kunnen berekenen. Dit is het overzicht:

Adres	School	Investering	jaartal oplevering	afschrijving	activiteit
6921BX1a	Remigius	€ 5.774.085,00	2021	40	Nieuwbouw (huidige kapitaalslasten op pand afboeken 2021)
6921EG1 + 6921KC38	Wereldwijzer/ Wiekslag	€ 4.795.224,00	2022	40	Nieuwbouw (huidige kapitaalslasten op 2 panden afboeken 2022)
6923BZ4	Joannes	€ 675.000,00	2022	20	verduurzaming
6924AC37	Bernadette	€ 570.000,00	2022	20	verduurzaming
6922HM2	Groene Ring zuid	€ 80.000,00	2020	20	verduurzaming
6921ZP14	Groene Ring Noord	€ 255.000,00	2023	20	verduurzaming
6922DB7	Klokhuis	€ 600.000,00	2023	20	verduurzaming
6921MJ15	Kameleon	€ 1.000.000,00	2023	20	renovatie + verduurzaming
6922EX85	t Veer	€ 900.000,00	2024	20	renovatie + verduurzaming
		€ 14.649.309,00			

2021	2022	2023	2024	2025
€ 4.140,00	€ 153.544,45	€ 342.049,62	€ 438.045,87	€ 484.620,87

- Wanneer heeft de keuze van de 2 nieuw te bouwen scholen plaatsgevonden?
  Antwoord:
  Uw raad heeft met het vaststellen van het IHP primair onderwijs gekozen voor nieuwbouw voor zowel de Remigius als voor de combinatie Wereldwijzer/ Wiekslag. Als gevolg van dit besluit is samen met de schoolbesturen het proces naar nieuwbouw reeds ingezet. Dit heeft inmiddels geleid tot voorkeurslocaties en de opdrachtverlening aan 2 bureaus die aan de slag zijn met een functioneel programma van eisen. Zoals in de kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven al is opgemerkt moeten voor deze investeringen de kredieten nog door de raad beschikbaar worden gesteld.
- Boven op welke lasten komen deze extra lasten?
  Antwoord:
  Voor de investeringen in de scholen zijn tot dusver nog geen ramingen opgenomen. Pas bij de definitieve goedkeuring voor de plannen gaan we de ramingen aanpassen.
- Wat zijn de kosten per nieuw te bouwen schoolgebouw?
  Antwoord:
  Zie bovenstaande tabel.

- Waarom is het raadzaam nu al, voor de bouw, kapitaallasten op te nemen?
  Antwoord:
  Zoals in de kennisgeving financiële situatie gemeente Duiven al is opgemerkt is het ondanks dat de kredieten nog door uw raad beschikbaar moeten worden gesteld voor het transparante en eerlijke beeld van de meerjarenbegroting toch raadzaam om ze op te nemen in de meerjarenperspectieven.

10. Risico's: Het college benoemt een aantal risico's.

- Welke van de genoemde risico's heeft volgens het college de meeste impact op de financiële positie?
  Antwoord:
  Een verdere duiding van de genoemde risico's met de kennis van nu is als volgt:
  - lukt het ons om de geplande ombuiging van de kosten jeugdzorg te realiseren? Het u bekende rapport van de taskforce jeugdzorg wordt nu geïmplementeerd in samenhang met bedrijfsvoeringsmaatregelen. Wij verwachten dat het in 2020 nog niet geheel lukt om het geraamde bedrag van € 500.000 te realiseren, maar dat dit vanaf 2021 wel lukt.

  - De kans dat de bijdrage van € 1 mld van de rijksoverheid voor de jaren 2019/2020/2021 niet vervolgd wordt door een structurele bijdrage van gelijksoortige omvang, achten wij gering. Het is onmiskenbaar dat de kosten zijn toegenomen en dat gemeenten in problemen komen. Lopende onderzoeken zullen dat ongetwijfeld uitwijzen, zodat de rijksoverheid daar naar onze verwachting niet om heen kan.

  - De kans dat de kosten van de jeugdzorg nog verder toenemen is moeilijk in te schatten. De ontwikkelingen in het laatste kwartaal van 2019 en het eerste kwartaal van 2020 lijken daar niet op te wijzen. Voor wat betreft de Wmo hebben we belangrijke factoren nu goed in beeld, wel houden we rekening met een geleidelijke toename als gevolg van de vergrijzing.

  - De herverdeling van het gemeentefonds is voor niet-betrokkenen een black box, waarvan het op dit moment onmogelijk is in te schatten wat het effect zal zijn. De praktijk leert dat eventuele herverdeeleffecten via overgangsregelingen geleidelijk doorgevoerd zullen worden. De fondsbeheerders willen wel een maximum nadeel per inwoner invoeren. Als die bijdrage wordt vastgelegd op € 25 dan zou dat voor Duiven een structureel nadeel opleveren van € 625.000.

- Er is door het college aan diverse maatschappelijke en bedrijfsmatige activiteiten uitstel gegeven in het voldoen van hun financiële verplichtingen. Hoe wordt er omgegaan met het begrip uitstel, wat is de termijn die u voor ogen staat? Wat zijn de verwachtingen/gedachten over hoe en wanneer aan deze uitgestelde verplichtingen moet worden voldaan?
  Antwoord:
  Het college wil voor bedrijfsmatige activiteiten aansluiten bij werkwijzen en protocollen die voor de betreffende bedrijfstak worden opgesteld.
  Voor de verenigingen, wil het college aansluiten bij het geldende stimuleringsbeleid. Dat betekent maatwerk in het perspectief van een meerjarenplan voor de toekomstbestendigheid van de vereniging.
- Hoe is de stand van zaken m.b.t. de BBZ-regeling (uitgaven in relatie met vergoeding van rijk)?
  Antwoord:
  Graag verwijzen we u naar de bulletins van de RSD die u met enige regelmaat worden toegezonden.